

Pan
Dariusz Bożek
Prezydent Miasta Tarnobrzega
ul. Kościuszki 32
39-400 Tarnobrzeg
um@um.tarnobrzeg.pl

Tarnobrzeg dn. 12.03.2022 rok

PETYCJA

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. 2014.1195), działając w interesie publicznym, my niżej podpisani mieszkańcy Tarnobrzega oraz okolicznych miejscowości, mając na uwadze troskę o dobro wspólne, jak i zgodny z polityką Unii Europejskiej właściwy sposób zagospodarowania odpadów, zdrowe, czyste środowisko, atrakcyjność turystyczną miasta i regionu, apelujemy do Pana o wydanie odmownej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie przez austriacką Firmę FCC Environment CEE instalacji termicznego przetwarzania odpadów pn. „Energia dla Tarnobrzega”, zlokalizowanego na działkach o numerach 957/75, 957/76, 957/106, 957/109, 957/104, 957/105 i 957/63 w obrębie 11 Machów przy ul. Chmielowskiej w Tarnobrzegu.

Niezrozumiałym dla nas i nicakceptowalnym społecznie jest fakt, że spalarnia odpadów ma powstać w bliskiej odległości od zabudowań mieszkalnych (ok. 800 m), Jeziora Tarnobrzieskiego (ok. 450 m), Obszaru Natura 2000 „Tarnobrzaska Dolina Wisły” (ok. 1500 m) oraz planowanego ujęcia wód siarczkowych (ok. 1500 m). Lokalizacja spalarni w tym miejscu i jej funkcjonowanie z całą pewnością w negatywny sposób odbije się na jakości życia mieszkańców Tarnobrzega i będzie bezpośrednio oddziaływać na nasze zdrowie oraz środowisko naturalne. Przedsięwzięcie to budzi poważne społeczne kontrowersje, grozi wybuchem ostrych konfliktów społecznych oraz nie ma racjonalnego uzasadnienia politycznego ani ekonomicznego. Nie wpisuje się również w strategię UE związaną z Europejskim Zielonym Ładem i nie jest zgodne z aktualnymi trendami i przepisami prawnymi, które za pierwszoplanowe cele stawiają redukcję odpadów u źródeł oraz maksymalizację odzysku surowców.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839) inwestycja tego typu jest zaliczana do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, mimo konieczności spełnienia warunków technicznych określonych innymi przepisami. W procesie spalania odpadów oraz ich transportu do powietrza emitowane są groźne dla zdrowia związki: m.in. pył PM10, PM2,5, tlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla oraz metale ciężkie, dioksyny, furany i wiele innych rakotwórczych substancji. Przyczynia się to do rozwoju wielu chorób, w tym przede wszystkim chorób układu oddechowego, sercowo-naczyniowego i chorób nowotworowych. Wpływ emisji pochodzących z tego typu instalacji na zdrowie ludzi wzbudza coraz więcej naukowych kontrowersji. Wątpliwości ekspertów co do bezpieczeństwa takich instalacji dla ludzi i środowiska dotyczą nie tylko eksploatacji w normalnych warunkach, ale także sytuacji kryzysowych związanych z ryzykiem awarii, czy też niekontrolowanych przekroczeń obowiązujących norm wskutek kumulacji szkodliwych emisji z wielu źródeł bezpośrednio sąsiadujących z rozpatrywaną lokalizacją na terenie Tarnobrzieskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Według danych opublikowanych przez Zero Waste Europe i ToxicWatch

z ostatnio przeprowadzonego biomonitoringu wokół czterech czynnych spalarni odpadów komunalnych, zlokalizowanych w Czechach, Hiszpanii, Francji oraz Litwie, poziom skażenia w odległości do 4 km od tych instalacji, spowodowany emisjami trwałych zanieczyszczeń organicznych i benzo[a]pirenu, przekracza wielokrotnie dopuszczalne stężenia wyznaczone dla pól rolnych oraz jakości gleby. Biorąc pod uwagę „różę wiatrów” dla Tarnobrzega, to wszystkie szkodliwe związki emitowane ze spalarni będą skierowane głównie na jezioro i dzielnice mieszkaniowe naszego miasta.

W Tarnobrzegu wytworzono w 2020 roku 13389 ton odpadów. Z uwagi na wymagania dotyczące recyklingu, do spalania nie będzie można przekazać więcej niż 4020 ton odpadów. Wynika z tego, że planowana przepustowość spalarni tj. 148 tys. ton odpadów w ciągu roku ponad dziesięciokrotnie przekracza wolumen odpadów wytwarzanych przez mieszkańców Tarnobrzega oraz ponad trzydziestodwukrotnie przekracza ilość odpadów z terenu miasta, które mogą być przeznaczone do spalania. Sytuacja ta doprowadzi do zwożenia na teren Tarnobrzega odpadów z innych miast i województw. Jako mieszkańcy Tarnobrzega nie wyrażamy zgody na to, aby nasze miasto stało się miejscem „zrzutu” odpadów komunalnych z innych terenów i aby cudze odpady były tutaj unieszkodliwiane kosztem naszego zdrowia. Należy mieć także na uwadze, że w województwie podkarpackim planowanych jest 6 spalarni odpadów komunalnych, oprócz czynnej i przewidzianej do rozbudowy instalacji w Rzeszowie. Nie jest możliwa realizacja wszystkich tych inwestycji, gdyż ich sumaryczna wydajność jest niemal trzykrotnie większa niż dopuszczalna ilość odpadów, które mogą być przekazane do spalania. Spalanie większej ilości odpadów, niż zezwalają na to przepisy, doprowadziłoby do nałożenia kar na samorządy województwa, a tym samym obciążałoby portfele mieszkańców.

Nie jest prawdą, że mieszkańcy miasta w perspektywie długofalowej będą płacić mniej za odbiór odpadów. Zarówno koszty inwestycyjne, jak i koszty operacyjne funkcjonowania spalarni są w porównaniu z innymi metodami niszczenia odpadów bardzo wysokie. Koszty te będą w przyszłości rosły, co będzie spowodowane coraz bardziej restrykcyjnymi przepisami i normami dotyczącymi kontroli i redukcji emisji substancji szkodliwych oraz wzrostem opłat za składowanie toksycznych pozostałości z procesu spalania odpadów tj. niebezpiecznych popiołów oraz żużli. Ponadto spalarnia taka, jak planowana w Tarnobrzegu, ma być włączona w europejski system opłat za emisję dwutlenku węgla (EU ETS), co przy zaostrzającej się polityce UE w sprawie przeciwdziałania zmianom klimatu oraz rosnących cenach uprawnień spowoduje w tym przypadku wzrost kosztów unieszkodliwiania odpadów. Każda firma zagraniczna nastawiona jest na maksymalizację zysków, co czyni obietnice obniżki opłat za odbiór odpadów i ogrzewanie mieszkań mało realistycznymi. Do tej pory żadna firma zagraniczna działająca w Polsce nie podpisała takiej korzystnej umowy. Konsekwencją wydania zgody na budowę spalarni i dopuszczenia firmy FCC Environment CBE do rynku usług ciepłowniczych będzie też zagrożenie dla funkcjonowania polskiej firmy ECO, która obecnie dostarcza ciepło mieszkańcom miasta. Skumulowanych szkód, jakie niesie ze sobą budowa spalarni, w żaden sposób nie zrekompensują mieszkańcom złudne obietnice korzyści w postaci groszowych obniżek rachunków za wywóz śmieci lub za centralne ogrzewanie – obietnice, których spełnienie w praktyce trudno będzie wyegzekwować od zagranicznego inwestora.

Budowa spalarni w tym miejscu może bezpowrotnie zniszczyć nie tylko walory przyrodnicze Jeziora Tarnobrzieskiego poprzez skażenie jego wód powierzchniowych, ale także turystyczno-rekreacyjne, bo przecież teren ten jest co roku odwiedzany przez setki tysięcy ludzi. Ulokowanie spalarni w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora niewątpliwie przyczyni się do spadku atrakcyjności turystycznej tego popularnego kąpieliska, a także miasta i regionu. Konsekwencją zgody na budowę spalarni będą trudne do oszacowania straty

wizerunkowe dla miasta, ale także wymierne straty gospodarcze dla firm i osób prywatnych, które zainwestowały w rozwój branży turystyczno-gastronomicznej nad jeziorem. Inwestycje te ucierpią podwójnie – nie tylko z powodu utraty spodziewanych dochodów z turystyki, ale także z powodu utraty wartości nieruchomości w tym rejonie. Również miasto może ponieść dotkliwe straty finansowe związane z mniejszymi wpływami z podatków, opłat wjazdowych oraz ze sprzedaży koncesji na działalność usługową nad jeziorem. Wydanie zgody na budowę spalarni byłoby całkowicie niezrozumiałe w obliczu olbrzymich wydatków poniesionych w ostatnich latach na rozbudowę infrastruktury nad jeziorem, na którą miasto otrzymało wielomilionowe dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego. Jeśli bliskie sąsiedztwo spalarni zniechęci część osób do korzystania z tego popularnego kąpieliska, doszłoby do bezprecedensowej defraudacji publicznych funduszy. Warto zauważyć, że zlokalizowanie w planowanym miejscu tak dużej spalarni może przekreślić plany wykorzystania występujących na tym terenie wód siarczkowych – należących do najcenniejszych bogactw naturalnych ziemi tarnobrzesckiej – do celów balneoterapeutycznych.

Jeziro Tarnobrzesckie o powierzchni 455 ha powstało kosztem 1,54 miliarda złotych na miejscu wyrobiska kopalni siarki było przedsięwzięciem pionierskim, wybitnym osiągnięciem polskiej nauki i inżynierii środowiskowej na skalę światową, a jednocześnie jedną z najkosztowniejszych i najdłuższych inwestycji ekologicznych w Polsce. Nie bez powodu nazwano je „ekologicznym cudem natury”. Uważamy, że nie po to państwo polskie poniosło tak gigantyczne koszty na rekultywację tego terenu, aby teraz za zgodą obecnych władz (nieruchomość gruntowa, na której ma powstać spalarnia, jest własnością Skarbu Państwa oddaną użytkownikowi wieczystemu) zagraniczna firma mogła swoją działalnością doprowadzić do ponownej jego przyrodniczej degradacji. Jako obywatele Polski i mieszkańcy Tarnobrzega mamy szczególnie obowiązek sprzeciwić się takim planom i przypomnieć decydentom politycznym, że ich obowiązkiem jest troska o dobro całej naszej wspólnoty narodowej i ochronę naszych interesów, a nie działanie w interesie zagranicznych inwestorów.

Jako mieszkańcy miasta wierzymy, że Pana deklaracja: „Miasto Tarnobrzeg bardzo mocno stawia obecnie na budowę kompetencji miasta zielonego i ekologicznego z rozbudowaną funkcją turystyczną” nie okaże się słowami bez pokrycia i znajdzie swój wyraz w odmownej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji, która jest de facto zaprzeczeniem takiej wizji rozwoju miasta.

My mieszkańcy Tarnobrzega swoim apelem wzywamy władze miasta, radnych oraz parlamentarzystów z naszego regionu do uszanowania naszej woli i do podjęcia wszelkich działań zmierzających do zablokowania inwestycji FCC Environment CEE – wielkiego zagranicznego koncernu śmieciowego, na którego funkcjonowanie władze samorządowe nie będą miały w praktyce żadnego wpływu. Ta petycja to wyraz naszego zdecydowanego sprzeciwu wobec lokalizowania w naszym mieście inwestycji, która negatywnie wpłynie na stan środowiska, w którym żyjemy, co w konsekwencji doprowadzi do pogorszenia jakości życia i zdrowia mieszkańców Tarnobrzega i okolic.

Stowarzyszenie „Nie dla spalarni śmieci nad Jeziorem Tarnobrzesckim”

Do wiadomości:

Pan Mateusz Morawiecki, Premier Rządu RP, kontakt@kprm.gov.pl

Przewodniczący Stowarzyszenia Nie dla spalarni śmieci nad Jeziorem Tarnobrzesckim